

תוספות לתכנית הוראה להטמעת יעדי עברית בכיתות א-ב, אגף א' לחינוך מיוחד

הוראת הבנת הנקרא לתלמידים מיומנים פחות ולתלמידים עם צרכים מיוחדים

התאמות בדרכי הוראה – למידה

- תיווך להרחבת ידע עולם הנדרש להבנת הטקסט וקישורו למידע בטקסט.
- תיווך לקריאה קולית ודמומה מדויקת לצורך חיפוש משמעות בטקסט.
- תיווך לארגון המידע - עצירה במהלך הקריאה ביחידות משמעות ויצירת הכללות באמצעות ניסוח משפטים המהווים רעיון מרכזי.
- תיווך לאיתור פרטים - איסוף המידע בכל יחידת משמעות על ידי רישום של המידע שנאסף.
- העשרת הידע הלשוני כתמיכה להבנה - תיווך להבחנה במילות קישור המרמזות על קשרים לוגיים בטקסט.
- תיווך להסקת מסקנות - תיווך להבחנה במילים או יחידות תוכן שעל בסיסן נבנה היסק.
- תיווך להעשרת אוצר המילים - תיעוד מילים משמעותיות ואיסוף המילים בקבוצות סמנטיות תוך אזכור ההקשר שבו נרכשה המילה .
- תיווך לשאלת שאלות על ידי התלמיד בהקשר לתוכן הנלמד.
- ניהול שיח רפלקטיבי על מאפייני הטקסט, על מאפייני התלמיד כקורא ועל האסטרטגיות שהוא מפעיל לשם הבנת הטקסט.
- הבניית המידע הכתוב באמצעות שיח דבור:
- מעורבות פעילה של הקורא ע"י קריאה באופן דרמטי. הקריאה הדרמטית מסייעת להדגיש מילות מפתח ולהגביר את ההבנה.
- תיווך ליצירת דימוי מנטאלי של התוכן באמצעות תמונות של הטקסט בדמיונו.
- פיתוח יכולת הבקרה על הקריאה באמצעות הנחייה להפסקות במהלך הקריאה ובדיקת ההבנה העצמית על ידי התלמיד והמורה יחד.
- ארגון חזותי של הטקסט - לאחר הקריאה: ארגון הטקסט בעזרת תרשים, טבלה או מיפוי גרפי.
- הקראת הטקסט על ידי המורה עבור תלמידים שעדיין לא רכשו את הקריאה. עבור תלמידים שנמצאים בשלבי רכישת הקריאה, יש לאפשר קריאה חלקית מוטעמת של הטקסט.

התאמות באמצעות עזרים טכנולוגיים ואביזרים

- אימון שטף הקריאה באמצעות אתר "שטף קריאה" (מט"ח) יסייע לשיפור ההבנה.
- אימון שטף הקריאה באמצעות התוכנה להאצת הקריאה של מכון ספרא באוניברסיטת חיפה. התוכנה מציעה משימות מדורגות של הבנת הנקרא.
- שילוב תמונות, סרטונים ומצגות להמחשה של התוכן בטקסט.

שילוב משחקים לאימון ותרגול

- המחזה של הטקסט הסיפורי
- משחקי תפקידים במהלך הקריאה הדרמטית.
- התלמיד כ"מורה צעיר" המשחזר את המידע בפני עמיתיו.